

LESBRIEF - LESGEVEN OVER DE WITTE STOK

Je fietst over straat en iemand met een witte stok wil de weg oversteken. Wat doe je dan? Maar weinig mensen weten dat je dan verplicht bent om te stoppen. Of je nu aan het fietsen bent of autorijdt. Vanuit de gedachte: jong geleerd is oud gedaan hebben we in samenwerking met de Oogvereniging het lespakket Stop voor de witte stok ontwikkeld. We willen u als leerkracht graag helpen om leerlingen de juiste kennis te geven over hoe om te gaan met blinde en slechtziende verkeersdeelnemers. In de les over de witte stok komt de theorie aan bod hoe om te gaan met slechtzienden en blinden in het verkeer en gaan de kinderen aan de slag om te ervaren hoe het is om blind te zijn en een weg over te steken.

Wat kun je leren?

- kinderen weten wat de regels rondom de witte stok in het verkeer zijn
- kinderen kunnen zien en ervaren hoe slechtziende mensen bewegen in het verkeer en wat dit betekent voor andere weggebruikers

Opbouw les

Er zijn verschillende suggesties om als leerkracht de les zelf uit te voeren (1, 2 en 3) of daarbij ook een ervaringsdeskundige van de oogvereniging uit te nodigen (4)

1. Parcours / Ervaren (30 minuten)

In de gymzaal kunnen kinderen een parcours volgen. Met een blinddoek/slechtziendenbril kunnen de kinderen zelf ervaren hoe het is om niets te zien. Gebruik hiervoor de gymzaalmaterialen en een blinddoek of de lesmaterialen van de oogvereniging.

2. Voorlichting (30 - 60 minuten)

De leerkracht kan aan de klas vragen wat ze over blinden en slechtzienden weten. Daarna ons filmpje over de witte stok vertonen. In het filmpje (zie lesmateriaal bij dit lespakket) worden de verschillende soorten witte stok uitgelegd en de regels in het verkeer. Na het filmpje kan de leerkracht de theorie nog benadrukken met extra uitleg en in een groepsgesprek de leerstof verwerken:

- Wat is een slechtziende of blinde precies?
- Wat is het verschil tussen een taststok en een herkenningsstok?
- Een blinde of slechtziende moet je altijd voor laten gaan als deze de weg wil oversteken, dus niet alleen bij een zebrapad of oversteekplaats.
- Wat doet een blinde of slechtziende precies als hij wil oversteken? De stokgebruiker staat te wachten aan de stoeprand met de stok verticaal op de stoep of iets op straat. In deze positie luistert (en zo mogelijk ook kijkt) de stokgebruiker naar de verkeerssituatie en het aankomende verkeer. Als de stokgebruiker zelf vaststelt dat het voldoende rustig is om een oversteek te maken, dan zal hij/zij de stok rustig naar voren steken, de gestrekte arm

is horizontaal en de stokpunt wijst schuin naar beneden. Dit laatste ook om te voorkomen dat hij of zij anderen raakt op ooghoogte. Na dit 'oversteeksignaal' wacht de stokgebruiker kort op een eventuele reactie van het verkeer. Blijft die uit dan kan er overgestoken worden. De stok blijft de eerste meters hoog, maar gaat dan naar beneden om de overzijde en eventueel geparkeerde auto's te kunnen detecteren. Dit is uiteraard ook afhankelijk van de lengte van de oversteek. In moeilijke omstandigheden als regen of mist kan de stokgebruiker de stok verticaal op en neer bewegen

- de blinde of slechtziende moet bij een verkeerslicht wel voor het rode licht blijven wachten
- een blinde kan je niet horen aankomen op de fiets, dus houdt er rekening mee!

3. Oversteken oefenen op het schoolplein / Ervaren (30 - 60 minuten)

Op het schoolplein wordt een weg nagebootst die overgestoken moet worden. Ook kan hiervoor het zebepad van de lesmaterialenkist Verkeerskunsten gebruikt worden. Kinderen krijgen wisselend de taak om

- slechtziend over te steken,
- het overige verkeer te vormen, dat moet stoppen zodra de witte stok omhoog gaat
- dan wel te observeren wat er gebeurt en hierover te vertellen

Gebruik voor de overstekende kinderen de blinddoek/slechtziendenbril, witte stok en eventueel stoepkrijt/jassen om stoeprand na te bootsen.

4. Ervaringsdeskundige gastles (30 - 60 minuten)

Iemand die zelf slecht kan zien komt vragen beantwoorden. Deze persoon heeft een ervaringsverhaal over wat hij/zij meemaakt. Dit is een vrijwilliger van de Oogvereniging of van KNGF Geleidehonden (in het laatste geval komt er ook een hond mee). Ook kan de ervaringsdeskundige de materialenkist meenemen met slechtziendenbrillen en witte stokken. Neem hiervoor contact op met voorlichting@oogvereniging.nl.

Oefeningen voor thuis

Ouders kunnen met de kinderen het filmpje bekijken en natuurlijk ook zelf met een theedoek proberen door het huis een parcours te lopen.

Wist je dat..

Een persoon met een visuele beperking kunt uitnodigen (met of zonder geleidehond) bij u op school die vertelt hoe het is om deel te nemen aan het verkeer en wat de functie en betekenis is van de witte stok.

Ook kan je denken aan het inzetten van een blinde of slechtziende tijdens het praktisch verkeersexamen ergens langs de route.